

Миң-Булак айыл аймагынын
Кеңешинин
2025-жылдын 17-январындагы
№22 токтомуна
тиркеме

МИҢ-БУЛАК АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН КЕҢЕШИНИН ДЕПУТАТТАРЫНЫН ЭТИКА КОДЕКСИ

Бул Кодекс Кыргыз Республикасынын “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндө” Мыйзамынын 8-1-беренесине, Кыргыз Республикасынын “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Мыйзамына ылайык иштелип чыккан жана жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын сөзсүз түрдө аткарылуучу моралдык принциптерин жана жүрүм-турум эрежелерин аныктайт.

Депутаттык этика – бул депутаттардын депутаттык ыйгарым укуктарын жүзөгө ашыруу учурундагы негизги моралдык жана адептүүлүктүн жана жүрүм-турум нормаларынын жыйындысы.

Ар бир депутат өзүнүн депутаттык ыйгарым укуктарын аткарууда үлгү болууга умтулуп, кемчиликсиз кесиптик жана жарандык беделине ээ болууга керек.

ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1. Кеңештин депутаттары (мындан ары - депутаттар) тийиштүү айыл аймактын (мындан ары – аймак), шаардын калкынын өкүлдөрү катары өзүнүн ишмердүүлүгүндө аймактын, шаардын калкынын кызыкчылыктары, анын социалдык-экономикалык жана маданий жактан өнүгүү максаттарын жетекчиликке алууга тийиш.

1.2. Депутаттар өз макамын аймактын, шаардын жана анын жашоочуларынын кызыкчылыктарына туура келтирбеген аракеттерге жумшабоосу керек.

1.3. Депутаттар өз аракеттерин Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, жергиликтүү жамааттардын Уставына, жергиликтүү кеңештин регламентине жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ченемдик укуктук актыларынын негизинде жүргүзүшөт.

1.4. Депутаттар өздөрүнүн ишмердүүлүгүндө, анын ичинде депутаттык ыйгарым укуктарын аткарбаган учурларда дагы, жалпыга таанылган моралдык жана адептүүлүк нормаларды жетекчиликке алуусу керек.

1.5. Депутаттар депутаттын жана аймактын, шаардын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын аброюна шек келтирүүчү аракеттерден жана жоруктардан алыс болуш керек.

1.6. Депутаттар бирдей эле убакта өзүнүн кадырын сактоо менен башка депутаттардын, кызматтык адамдардын жана жарандардын кадыр-баркын сыйлашы керек.

1.7. Депутаттар өзүнүн депутаттык мандатын депутаттык ишмердүүлүккө тийешеси жок максаттарга пайдалана албайт.

II. КЕҢЕШТИН ДЕПУТАТТАРЫНЫН ИШМЕРДҮҮЛҮГҮНӨ ТИЙИШТҮҮ ДЕПУТАТТЫК ЭТИКАНЫН ЭРЕЖЕЛЕРИ

2.1. Депутаттар жергиликтүү кеңештин ишине өзүнүн позициясын коркутуу-үркүтүү, кескин талаптарды коюу жана башка ушул сыяктуу аракеттерди жасабай иштиктүү жана жөндүү катышууга тийиш.

2.2. Ар бир депутат жергиликтүү кеңеште иштиктүү кызматташтык жана өз-ара колдоо, ак ниеттүү жана жолдоштук чөйрөнү түзгөнгө жардам кылат.

2.3. Депутаттар өзүнүн жумушун каралып жаткан маселелер боюнча теңчилик негизинде жана эркин жамааттык талкуулоо принцибинде чечим кабыл алуу, ар түрдүү пикирлерди сыйлоо менен, чыр-чатакка жеткирбей, пикир келишпестиктерди талкуулоо жолу менен чечүүнү издөөсү керек.

2.4. Депутаттар бири-бирине жана жыйындар өтүүчү залдагы бардык катышуучуларга расмий түрдө кайрыла алат. Ыгы жок теңтушсунуп жана тоготпогондук кайрылууларга жол берилбейт. Сессиянын жана комиссиялардын отуруму өтүп жаткан учурларда депутаттар иштиктүү стилде (дресс код) кийинүүсү керек.

2.5. Депутаттар чыгып сүйлөөр алдында өзүнүн айта турган сөздөрүн даярдап анан сүйлөшү керек. Талкууланып жаткан маселе боюнча так жана багыттуу, жеткиликтүү тил менен, ар кандай мааниси жок сөздөрдү колдонбой сүйлөшү керек. Депутаттарга жергиликтүү кеңештин жана комиссиялардын иши учурунда уюлдук телефондорду пайдаланбоо сунуш кылынат.

2.6. Депутаттар, калктын кызыкчылыктарын коргоодо башка депутаттардын ынанымына, салттарына, этникалык жана социалдык топтордун, диний конфессиялардын маданий өзгөчөлүктөрүнө сый жана чыдамдуулук менен мамиле кылуусу керек. Этностор аралык жана конфессия аралык биримдиктин сакталуусуна жана тынчтыкка салым кошот.

2.7. Депутаттар жергиликтүү кеңештин комиссияларынын бардык отурумдарына катышууга тийиш. Депутат жергиликтүү кеңештин отурумдарына жүйөөсүз катары менен 3 жолу катышпаса депутаттык милдетин аткарбагандыгы тууралуу маселе депутаттык этика боюнча комиссияда каралат.

Жүйөлүү себептер менен жыйындарга катышууга мүмкүнчүлүгү болбосо, депутат жыйынга чейин 2 күндөн кечиктирбей жергиликтүү кеңештин төрагасына маалымдап коюусу керек.

Жүйөлүү себептерге - депутаттын ооруп калуусу, командировкада жана эмгек өргүүсүндө болуусу, үй-бүлөлүк жагдайлар кирет.

2.8. Жергиликтүү кеңештин сессиясында каралып жаткан маселеде катышып жаткан депутаттын финансылык же кандайдыр бир жеке кызыкчылыктары болсо, токтоосуз түрдө бул жөнүндө маалымдап, бул маселе боюнча добуш берүүдөн баш тартыш керек.

2.9. Депутаттар өздөрү кабыл алган жергиликтүү кеңештин Регламентине, анын талаптарын жана тартипти сактоого чакырган сессияда төрагалык кылган депутаттын талаптарына баш ийиши керек. Жүйөлүү себепсиз сессияга, комиссиялардын ишине, депутаттык угууларга жана башка жергиликтүү кеңештин иш-чараларына катышпай коюуга болбойт.

2.9.1. Жергиликтүү кеңештин депутаттарына – отурумду үзгүлтүккө учуратып же жөнү жок себептер менен башка шылтоо айтып нааразылык көрсөтүү иретинде отурум өтүп жаткан залдан чыгып кетүүгө, сөз берилбесе деле сүйлөөгө, күн тартибине коюлган маселеден сырткары же мааниси жок сүйлөгөнгө, кыйкырууга жана сүйлөп жаткан адамдын сөзүн бөлүп жарууга болбойт.

2.9.2 Депутат жергиликтүү кеңештин отурумунда, депутаттык угууларда, туруктуу комиссиянын жана жумушчу топтордун ишине катышып жатканда отурумга төрагалык кылуучуга, башка депутаттарга, аткаруу органынын аппаратынын кызматкерлерине жана жергиликтүү кеңештин отурумуна катышып жаткан башка адамдарга сылык мамиле кылуу менен адептүүлүгүн көрсөтүп, сый-урмат менен мамиле кылуусу керек.

2.9.3. Депутат өзүнүн сөзүндө орой сөздөрдү колдонуп жана одоно мамилелерди жасабашы керек.

2.9.4. Депутаттар депутаттык ишмердүүлүгүн аткаруу учурунда жана аткарбай жүргөн убагында үчүнчү тараптан белектерди, акча түрүндө акы төлөөлөрдү албашы керек жана алардын кызматынан пайдаланууга болбойт.

2.9.5. Депутаттар жергиликтүү кеңеште сыйакы алып кимдир бирөөнүн кызыкчылыгын сүрмөлөөгө укуксуз.

III. ДЕПУТАТТАРДЫН ШАЙЛООЧУЛАР МЕНЕН ӨЗ АРА МАМИЛЕЛЕРИНДЕГИ ДЕПУТАТТЫК ЭТИКАЛЫК ЭРЕЖЕЛЕРИ

3.1. Депутаттар өздөрүнүн округундагы шайлоочулар менен тыгыз байланышта болуусу керек, депутаттар шайлоочуларынын алдында жоопкер жана отчет берип турат. Депутаттар аймагындагы, шаардагы бардык жашоочулардын кызыкчылыгын көздөйт.

3.2. Депутаттар менен шайлоочулардын ортосундагы мамиле урмат сый, сылык мамиле жана жарандардын кайрылууларына жана арызданууларына ыкыластуулук менен жасалган мамиледен куралат.

3.3. Депутаттар өздөрүнүн шайлоочуларынын укуктарын, эркиндигин жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоого чараларды көрөт: шайлоочулардан түшкөн кайрылууларды жана арыздарды кароодо өздөрүнүн ыйгарым укуктарынын чегинде чечүүгө милдеттүү.

3.4. Депутаттар шайлоочуларынын алдында жылына 1 жолудан кем эмес отчет берет, өзүнүн жергиликтүү кеңештин сессиясынын отурумундагы ишмердүүлүгү боюнча шайлоочулары менен болгон жолугушууларында жана массалык маалымат каражаттары аркылуу билдирип турат. Шайлоочуларга берилген маалыматтар толук, анык жана объективдүү болушу керек.

3.5. Депутаттар ай сайын белгиленген график боюнча шайлоочуларды жеке кабыл алууну жүргүзөт.

3.6. Депутаттар дайыма чыдамкайлуулукту жана сыпайы сылыктыкты көрсөтүүсү керек, айрыкча депутаттын ой пикири менен шайлоочунун ой пикири дал келбей калган учурда.

IV. ДЕПУТАТТЫН МАМЛЕКЕТТИК ОРГАНДАР, ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ, ЮРИДИКАЛЫК ЖАНА ФИЗИКАЛЫК ТАРАПТАР МЕНЕН ӨЗ АРА МАМИЛЕЛЕРИНДЕГИ ДЕПУТАТТЫК ЭТИКАНЫН ЭРЕЖЕЛЕРИ

4.1. Депутаттар атайын ыйгарым укуктарына ээ болбогон учурда жергиликтүү кеңештин атынан чыгууга, мамлекеттик органдарга, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жана башка уюмдардын алдында расмий билдирүүлөрдү жасоого укугу жок.

4.2. Депутаттар депутаттын макамына байланыштуу мүмкүнчүлүктөрүн мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдар, юридикалык жана физикалык тараптар менен болгон мамилелеринде өз кызыкчылыгына пайдаланбашы керек.

4.3. Депутаттар жергиликтүү кеңештин расмий бланкаларын депутаттын ыйгарым укуктарынын чегинде талаптарды чечүү керектигинде расмий каттарды жана документтерди жөнөтүүдө гана пайдаланууга милдеттүү.

4.4. Депутаттар депутаттык ишмердүүлүгүн аткарууга байланышпаган учурда жергиликтүү кеңештин имаратын, телефондорун, автотранспортун жана башка материалдык-техникалык каражаттарын пайдаланууга болбойт.

4.5. Депутаттардын ыйгарым укуктарын аткаруу учурунда белгилүү болуп калган маалыматтарды жайылтууга болбойт, эгерде ал маалыматтар:

- мамлекеттик, коммерциялык же кызматтык сыр болсо;
- жарандардын жеке турмушу менен, юридикалык тараптардын ишкердик бедели жана ишмердүүлүгү менен байланыштуу болуп, аны жарыя кылбоо боюнча депутатка ишеним берилген болсо.

4.6. Депутат жарандардын жеке турмушу же үй-бүлөгө байланышкан маалыматтарды, юридикалык тараптардын ишкердик бедели жана ишмердүүлүгү боюнча аны жарыялабоо боюнча талаптарды атайылап же байкабастан бузган болсо тараптардан кечирим суроосу керек.

4.7. Депутаттардын чет өлкөлүк мамлекеттерге баруусундагы жүрүм-туруму Кыргыз Республикасынын жаранынын беделин жана депутаттык корпустун кадыр баркын көтөрүүгө багытталыш керек.

4.8. Депутаттар чет өлкөлөрдөгү иш сапарларында барган мамлекеттердин өзгөчөлүктөрүн, салт-санаасын жана мыйзамдарын сыйлоосу керек, этиканы сактап, конфликттик кырдаалды болтурбоого милдеттүү.

V. ДЕПУТАТТАРДЫН ЭЛ АЛДЫНДА ЧЫГЫП СҮЙЛӨӨ ЭТИКАСЫ

5.1. Депутаттар жергиликтүү кеңештин отурумунда, депутаттык угууларда, массалык маалымат каражаттарындагы чыгып сүйлөөлөрүндө, мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, уюмдардын жана жарандардын ишмердүүлүгү боюнча баяндама жасаганда текшерилген анык фактыларга гана таянышы керек.

5.2. Депутаттар эл алдында чыгып сүйлөгөндө же массалык маалымат каражаттары аркылуу билдирүүлөрдү жасаганда сылык сыпайы болуп, жарандардын, кызмат адамдарынын абийирин, ар-намысын каралоого жана юридикалык жана физикалык тараптардын ишкердик беделин булгоого жол бербөө керек.

5.3. Депутаттардын эл алдында чыгып сүйлөө учурунда жана билдирүүлөрүндө такталбаган фактылар айтылып калган болсо, ошондой эле жарандардын абийирин, ар намысын каралоого, юридикалык жана физикалык тараптардын ишкердик беделин түшүрүүгө атайын же байкабастан аракеттер жасалган болсо, депутаттын эл алдында кемчилдигин моюнуна алуу менен алардан кечирим суроосу милдеттүү.

Ушул пункт менен белгиленген депутаттын жоопкерчилиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын алдында ушул бөлүк боюнча тартип бузуу жоопкерчилигине тартуудан бошотпойт.

VI. ДЕПУТАТТЫК ЭТИКА ЭРЕЖЕЛЕРИН САКТОО БОЮНЧА КӨЗӨМӨЛ ЖАНА АЛАРДЫ БУЗГАНДЫГЫ ҮЧҮН ДЕПУТАТТЫН ЖООПКЕРЧИЛИГИ

6.1. Депутаттардын депутаттын этикасы боюнча Эрежелеринин сакталышын депутаттардын ишмердүүлүгү жана этикасы боюнча Комиссия (мындан ары - Комиссия) жүргүзөт. Комиссиянын төрагасы жана мүчөлөрү депутаттар тарабынан аныкталат жана депутаттык этиканын сакталышы боюнча тийиштүү чараларды көрүүгө милдеттүү.

6.2. Депутаттык этиканын Эрежелерин бузуу боюнча маселени Комиссия өзүнүн демилгеси менен же жергиликтүү кеңештин демилгеси боюнча карай алат.

6.3. Депутаттардын этикасын бузуу далили боюнча маселени кароо үчүн Комиссияга аймактын, шаардын жашоочулары, мамлекеттик бийликтин жана

жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызмат адамдары, ишкана, уюмдардын жана коомдук бирикмелердин өкүлдөрү арыз менен кайрыла алат.

6.4. Депутаттардын этиканы бузуу кыймыл аракети боюнча күнөөлөгөндө депутаттар Комиссияга кагаз жүзүндө документтерди көргөзүү менен негизделген протест көрсөтүүгө жана оозеки түшүндүрмө бергенге укуктуу.

6.5. Депутаттардын ар намысына, кадыр баркына, ишмердүүлүк беделине шек келтирген негизсиз арыздануу боюнча депутаттар өздөрүнүн укугун мыйзамга каршы келбеген ыкмалар менен коргонууга укуктуу.

6.6. Депутаттардын мамлекеттик бийлик органдарына, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына же сот органдарына ар намысын, кадыр баркын, ишмердик беделин коргоо боюнча Комиссияга кайрылуусуна аткаруу органдарынын аппараты депутаттын ар намысын коргоо боюнча көмөк көрсөтөт жана керектүү учурда анын кызыкчылыгын сот органдарынын алдында коргоого көмөктөшөт..

6.7. Комиссия депутаттын этикасынын Эрежелерин бузуу боюнча маселени кароодо депутаттын этикасынын Эрежелерин бузулгандыгы же бузулбагандыгы бар же жок экендигин аныктаган чечим кабыл алат.

6.8. Депутаттардын этика Кодексин бузуу фактысы боюнча маселе депутаттык этиканын Эрежелери боюнча Комиссиянын рекомендациясы боюнча гана каралат. Депутаттар тарабынан жергиликтүү кеңештин отурумунда ушул эрежелерди бузуусуна карата жергиликтүү кеңештин Регламентинде белгиленген тартипте жоопкерчилик чаралары колдонулушу мүмкүн.

6.9. Жергиликтүү кеңеште депутаттын этика Кодексин бузган адамга төмөндөгүдөй чаралар көрүлүшү мүмкүн:

- депутаттын этика Кодексине туура келбеген жүрүм-турумун токтотууну сунуштайт жана кечирим суроону талап кылат.

- депутаттын этика Кодексин бузгандыгы фактысы боюнча массалык маалымат каражаттары аркылуу округдун шайлоочуларына маалымдайт.

6.9.1. Ушул пунктта белгиленген эрежелерди депутат одоно түрдө бузган болсо, Комиссия тарабынан этика Кодексин бузган депутатка чара көрүү маселеси жергиликтүү кеңештин сессиясына чыгарылат.

Жергиликтүү кеңеш депутаттын жоопкерчилиги боюнча маселени алдын ала Комиссиянын кароосу жок эле чечет. Этика кодекси бузулгандыгын одоно түрдө экендигин жергиликтүү кеңеш аныктайт.

КОДЕКС ЭТИКИ ДЕПУТАТОВ КЕНЕША МИН-БУЛАКСКОГО АЙЫЛНОГО АЙМАКА

Настоящий Типовой кодекс разработан в соответствии со статьей 8-1 Закона Кыргызской Республики «О статусе депутатов местных кенешей», Законом Кыргызской Республики «О местной государственной администрации и органах местного самоуправления» и определяют моральные принципы и правила поведения, обязательные для депутата местного кенеша.

Депутатская этика - это совокупность основных моральных и нравственных норм поведения депутатов при осуществлении ими депутатских полномочий.

Каждый депутат должен стремиться служить образцом исполнения своих депутатских полномочий, обладать безупречной профессиональной и гражданской репутацией.

ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.8. Депутаты местных кенешей (далее – депутаты), как представители населения соответствующего айылного аймака (далее - аймак), города, в своей деятельности должны руководствоваться интересами населения соответствующего аймака, города, целями его социально - экономического и культурного развития.

1.9. Недопустимо использование депутатами своего статуса в ущерб интересам соответствующего аймака, города и его жителей.

1.10. Депутаты осуществляют свою деятельность в соответствии с Конституцией Кыргызской Республики и законами Кыргызской Республики, Уставом местного сообщества, Регламентом местного кенеша и иными нормативными правовыми актами органов местного самоуправления.

1.11. Депутаты в своей деятельности, в том числе не связанной с выполнением депутатских полномочий, должны руководствоваться общепризнанными нормами морали и нравственности.

1.12. Депутаты должны воздерживаться от всякой деятельности и поступков, которые могут нанести ущерб авторитету депутата и органов местного самоуправления аймака, города.

1.13. Депутаты должны в равной мере сохранять собственное достоинство и уважать достоинство других депутатов, должностных лиц и граждан.

1.14. Депутаты местных кенешей не могут использовать свой депутатский мандат в целях, не связанных с депутатской деятельностью.

II. ПРАВИЛА ДЕПУТАТСКОЙ ЭТИКИ, ОТНОСЯЩИЕСЯ К ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕПУТАТОВ В МЕСТНОМ КЕНЕШЕ

2.1. Депутаты должны активно и конструктивно участвовать в работе местного кенеша, не навязывая свою позицию посредством угроз, ультиматумов и иных подобных действий.

2.2. Каждый депутат содействует созданию в местном кенеше атмосферы доброжелательности, взаимной поддержки и делового сотрудничества.

2.3. Депутаты должны строить свою работу на основе равноправия и на принципах свободного коллективного обсуждения и принятия решения по рассматриваемым вопросам, уважения к многообразию мнений, не допускать конфликтов, искать пути преодоления разногласий среди депутатов путем дискуссий.

2.4. Депутаты должны обращаться официально друг к другу и ко всем лицам, присутствующим в зале заседания. Не допускаются фамильярные и пренебрежительные отношения. Во время работы на сессиях и комиссиях депутаты должны носить одежду делового стиля.

2.5. Депутаты перед началом выступления должны продумать свою речь, чтобы она носила четкую направленность по существу предмета обсуждения. Выступающие должны изъясняться доступным языком, не допуская пространных выражений.

Депутатам рекомендуется во время проведения заседаний местного кенеша, его комиссий не пользоваться услуги мобильной связи.

2.6. Депутаты, представляя интересы населения, должны проявлять уважение и терпимость к убеждениям других депутатов, традициям, культурным особенностям этнических и социальных групп, религиозных конфессий, способствовать межнациональному и межконфессиональному миру и согласию.

2.7. Депутаты должны присутствовать на всех заседаниях постоянных комиссий местного кенеша. В случае отсутствия депутата на заседаниях местного кенеша в течение 3 заседаний подряд, на заседаниях постоянных комиссий более 3 заседаний, на заседаниях рабочих групп без уважительных причин, вопрос неисполнения депутатских обязанностей рассматривается комиссией по депутатской этике.

В случае невозможности присутствовать на заседании сессии местного кенеша по уважительной причине депутат обязан заблаговременно (не позднее чем за 2 дня до заседания) проинформировать председателя местного кенеша. К уважительным причинам относятся болезнь депутата, командировка, отпуск, семейные обстоятельства.

2.8. В случае если депутаты имеют финансовую либо иную личную заинтересованность в каком-либо вопросе, который обсуждается на сессии местного кенеша в его присутствии, они должны немедленно сообщить об этом и воздержаться от участия в голосовании по данному вопросу.

2.9. Депутаты должны подчиняться принятому ими Регламенту местного кенеша, подчиняться распоряжениям председательствующего на сессии, касающимся поддержания порядка и соблюдения Регламента местного кенеша, не опаздывать без уважительных причин на сессии, депутатские слушания, заседания комиссий, рабочих групп, иные мероприятия местного кенеша.

2.9.1. Не допускаются самовольные действия по прекращению заседания - уход из зала заседания в знак протеста, для срыва заседания и по другим мотивам, не признанным уважительными, выступления без предоставления слова, выступления не по повестке дня и не по существу вопроса повестки дня, выкрики, прерывание выступающих.

2.9.2 Участвуя в заседаниях местного кенеша, депутатских слушаниях, в работе комиссий и рабочих групп, депутаты должны проявлять вежливость, тактичность и уважение к председательствующему на заседании, другим депутатам, представителям исполнительного органа и иным лицам, присутствующим на заседании местного кенеша.

2.9.3. Депутаты не должны использовать в своей речи грубые и некорректные выражения.

2.9.4. Депутаты не вправе получать от третьих лиц вознаграждения в виде подарков, денег и услуг за осуществление действий или бездействия, связанных с

депутатской деятельности.

2.9.5. Депутаты не вправе лоббировать какой-либо вопрос в местном кенеше за материальное вознаграждение.

III. ПРАВИЛА ДЕПУТАТСКОЙ ЭТИКИ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ ДЕПУТАТОВ С ИЗБИРАТЕЛЯМИ

3.1. Депутаты должны поддерживать постоянную связь с избирателями своего округа, быть ответственными перед ними и подотчетны им. Депутаты также представляют интересы всех жителей соответствующего аймака, города.

3.2. Взаимоотношения депутатов с избирателями строятся на основе взаимного уважения и вежливости, внимательного отношения депутатов к обращениям, жалобам, заявлениям граждан.

3.3. Депутаты принимают меры по обеспечению прав, свобод и законных интересов своих избирателей: рассматривают поступившие от них заявления, предложения, жалобы, способствуют в пределах своих полномочий правильному и своевременному решению содержащихся в них вопросов.

3.4. Депутаты не менее один раз в год отчитываются перед избирателями, периодически информируют о своей работе во время встреч с избирателями на сессии местного кенеша и через средства массовой информации. Информация, предоставляемая депутатами избирателям, должна быть полной, достоверной, объективной.

3.5. Депутаты обязаны ежемесячно осуществлять личный прием избирателей в избирательном округе по установленному ими графику.

3.6. Депутаты проявляют выдержку и корректность, особенно в тех ситуациях, когда собственная позиция депутатов расходится с мнением населения.

IV. ПРАВИЛА ДЕПУТАТСКОЙ ЭТИКИ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ ДЕПУТАТОВ С ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ОРГАНАМИ, ОРГАНАМИ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ, ЮРИДИЧЕСКИМИ И ФИЗИЧЕСКИМИ ЛИЦАМИ

4.9. Депутаты не имеют права выступать от имени местного кенеша, делать официальные заявления перед государственными органами, органами местного самоуправления и другими организациями, если они не наделены специальными полномочиями.

4.10. Депутаты не должны использовать в личных целях возможности, связанные со статусом депутата, во взаимоотношениях с государственными органами, органами местного самоуправления, юридическими и физическими лицами.

4.11. Депутаты обязаны использовать официальные бланки местного кенеша только для официальных запросов и документов, необходимых для осуществления депутатских полномочий.

4.12. Депутаты не должны использовать помещение, телефоны, автотранспорт и другие материально-технические средства местного кенеша в целях, не связанных с осуществлением депутатской деятельности.

4.13. Депутаты не могут разглашать сведения, которые стали им известны, благодаря осуществлению депутатских полномочий, если эти сведения:

- составляют государственную, коммерческую или служебную тайну;
- связаны с личной или семейной жизнью граждан, с деловой репутацией и деятельностью юридических лиц и доверены депутату при условии их неразглашения.

4.14. В случаях умышленного или неосторожного разглашения сведений, связанных с личной или семейной жизнью граждан, с деловой репутацией и деятельностью юридических лиц, доверенных депутатам при условии их неразглашения, депутаты обязаны принести извинения.

4.15. В ходе пребывания в иностранных государствах все действия депутатов должны быть направлены на повышение репутации Кыргызской Республики и авторитета депутатского корпуса.

4.16. Депутаты должны уважать особенности, традиции и законодательство страны, в которой они пребывают, соблюдать этикет и избегать конфликтных ситуаций.

V. ЭТИКА ПУБЛИЧНЫХ ВЫСТУПЛЕНИЙ ДЕПУТАТОВ

5.1. Депутаты, выступая на заседаниях местного кенеша, депутатских слушаниях, в средствах массовой информации с различного рода публичными заявлениями, комментируя деятельность органов государственной власти, местного самоуправления, организаций и граждан, обязаны использовать только достоверные проверенные факты.

5.2. Выступления должны быть корректными, не должны порочить честь и достоинство граждан, должностных лиц, деловую репутацию юридических лиц.

5.3. В случаях умышленного или неосторожного представления в публичных выступлениях и заявлениях недостоверных фактов, а также унижения чести и достоинства граждан, деловой репутации юридических лиц, депутаты обязаны публично признать некорректность или (и) недостоверность своих высказываний, принести извинение тому гражданину, чьи честь и достоинство были затронуты или юридическому лицу, деловая репутация которого была задета.

Ответственность депутатов, установленная настоящим пунктом, не освобождает их от ответственности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за предусмотренные настоящим разделом нарушения.

VI. КОНТРОЛЬ ЗА СОБЛЮДЕНИЕМ ПРАВИЛ ДЕПУТАТСКОЙ ЭТИКИ И ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ДЕПУТАТОВ ЗА ИХ НАРУШЕНИЕ

6.1. Контроль за соблюдением депутатами Правил депутатской этики осуществляет Комиссия по депутатской деятельности и этике (далее - Комиссия), определяемая местным кенешем.

Председатель и члены Комиссии обязаны предпринимать все необходимые меры по соблюдению депутатами Правил депутатской этики (сделать замечание, провести беседу и др.).

6.2. Комиссия может рассматривать вопрос о нарушении Правил депутатской этики по собственной инициативе, по инициативе председателя местного кенеша.

6.3. С заявлением о рассмотрении вопроса о неэтичном поведении депутатов в Комиссию могут обращаться жители аймака, города должностные лица органов государственной власти и органов местного самоуправления, руководители организаций, общественных объединений.

6.4. В случае обвинения депутатов в совершении неэтичных действий депутаты вправе подать в Комиссию в письменном виде мотивированный протест, представить документы, дать устные пояснения по существу обвинения.

6.5. В случае подачи необоснованной жалобы, затрагивающей честь, достоинство, деловую репутацию депутатов, депутаты вправе защищать свои права всеми способами, не запрещенными законом.

6.6. В случае обращения депутатов в органы государственной власти, органы местного самоуправления или суд с требованиями о защите чести, достоинства и деловой репутации Комиссия, исполнительный орган оказывают содействие депутатам в защите его чести, достоинства и деловой репутации, в том числе путем оказания помощи в защите его интересов в суде.

6.7. По результатам рассмотрения вопроса о нарушении Правил депутатской этики Комиссия принимает решение о наличии или отсутствии нарушения Правил депутатской этики.

6.8. В случае установления факта нарушения депутатами настоящих Правил, Комиссия может вынести решение с рекомендацией строго следовать Правилам депутатской этики (принести извинения) с сообщением о результатах рассмотрения вопроса о нарушении депутатам Кодекса депутатской этики местного кенеша. В случае нарушения депутатами данного правила выступления на заседаниях местного кенеша к ним могут быть применены меры ответственности, предусмотренные Регламентом местного кенеша.

6.9. Местный кенеш может принять к нарушителю одну из следующих мер воздействия:

- рекомендовать прекратить поведение, нарушающее Кодекс этики депутатов местного кенеша, и принести извинения;
- довести факты нарушения депутатам норм депутатской этики до сведения избирателей округа через средства массовой информации.

6.9.1. В случае грубого нарушения правил, установленных настоящим пунктом, вопрос о применении к нарушившему их депутату меры воздействия выносится Комиссией на рассмотрение сессии местного кенеша.

Местный кенеш решает вопрос об ответственности депутата без его предварительного рассмотрения Комиссией. Признание нарушения правил, установленных настоящим пунктом, грубым осуществляется местным кенешем.

